

תשובות **טימן כו - הלכות תפילה** **פמקי** **זט**

(העניבת) חבוֹא למעלה מהחפלה והוא הנבנֶן עיי'ש, אבל בדרכי משה (סק"א) משמע שיתור טוב במנוג שונוגן שוגם תחיבת הרצועה בחיק הקשר והכפל (העניבה) יהיה לימינו שהוא לנץ הלב וכו'. ומכאן הנקור למנגה ספרוד³⁷ אשר שבעה הדריכות טובבים כלפי חזק (כהב"י) בשט מהררי חבב שהעניבה וכניתת הרצועה לתוכנה תהיה לנץ חוץ למעלה מהתפללה), ולמנוג אשר לנו שאשר הכריכות טובבים כלפי פניט (כהדרכי משה שהעניבה סמוך לקשר הייריד גנו הלב), וכבר מובה בספרים טעמיים לכלי³⁸ אחד מהמנגנים, ונחרא נהרא ופשיטה.

אמנם יש לציין כי לא מצאנו בראשוין

שוב התפילין, וישMarco על הסוברים³⁹ שכדי לצאת דברי הזוהר כי בזה שהיוריד נוגע בחיתורה ואינה צריכה לנוגע בקיצצת דואק, ועוד יש⁴⁰ סוברים שבמעט הפtek אויר לא הוי בגדר הפרדה והפסק.

עוד יש לציין כי צמידת קשר הייריד לבית צריכה⁴¹ שהתחיה באדר התפילין שלצד הלב ולא באחוריו התפילין לצד המערבודה.

הבדיבות כלפי חוץ או כלפי פנים,
והלובש תפילין של הנוגן במנגן השני
ג. ביהיל, ד"ה המנגן: עיין בב"י בשם מהררי
בן חבב וכו' כניתת הרצועה תוך נפל וקשר

לאחר ששאלנו על בר. 37. שיטת אבני נור חזאי'ח סי' י"ד שותמה על מה שנגנו הדרשות לחתוּך בתיתורה כדי שייהיה היוריד סמוך לבית, כי אין צורך בכך, כי כשהיוריד נוגע ולהתיורה אפילו שאינו נוגע בבית שיפור דמי ליצאת דעת הזהר, כי החיתורה ג"כ בכל התפילין גם, ואדרבה היוריד ציריך שייהיה ג"כ נוגע לבשרו ואם יעשה חתר בתיתורה וביניסו למת נמעה התיתורה מפסקת בין היוריד לבשר עכוזיד (ואין כוונתו לחותר שנוגנים לעשות בשני צדדי דמערבטה) בז' להשות מראה מושבע לתפליין שזו מדינא רשות⁴² (לקמן סי' ל"ב טע' מ"ז) אלא מה שחיו נועשים חדשות לחתוּך בעדרי המערbeta ויתר לעומק ולאutztפקו בחותר מעת להשותו מרדבע גורדי. ובזמננו כוללים עושים חותר עמוק במערבטה, כדי להאטיד היוריד בבית ממש, כסתיימת והשוע' וכל הפסיקים (ואין חסרין בחותר עמוק יותר במערבטה, כל ומן שמחזקת הרצועה חיטב, ובוכותבין בטוי ל"ב אות ס"ח), ובכך ליצאת הרזעה שם ציריך היוריד לגעג בשוש מלהונן לחותר המערbeta גם בצדיו הדוחון הסמוך לבשר ובעמוק למן יכול הקשור לחתיישב שם והעט, וגעג גם בכית וגם בבשרו (אם נאפשר שלאעת האבנין קשור היוריד עצמו ציריך לגעג בבשר ולא סגי בקשר שתוחות קשר היוריד, וצ"ע). אם נאנסה רכבים השיבו על דבריו, עיין שורית צפתה פגעה ח"ג סי' ק"ס ובודית תשורת שי' ח"ב סי' צ"ג, שלחן שלמה טע' ג' ובאוורחות רבנו ח"ג עמי ק"ץ בשם החוריא והגריריק צ"ל שהו מקלין טפי וכדרבי האבנין, וכברנו גם בספרו דבר הלכה חלק ב' עמי ק"ב. 38. שיטת תשורת שי' (שם), אם נאנסה בא"א בוטשאטע בתב שלא היה אפסק אפלו' משחו. 39. שורית וישראל סי' ד' אותה כמבואר בשער הכוונות ובסתימות שאור הנוטקים, ודלא' כמענת שימורים רף סי' שט' ללהגמדי היוריד בצד האחורי של הקיצצה לצד הכתף (וגבק'ם לעין שעת הדחק, דעריך כהמצת שימורים ממשיהה הפסק אויר בינו לקיצצה). 40. וכן מנגד המכובלים עפ"י הארוי ז"ל, עפ"פ שאינו מפושש בדרדר המקובלים, ובבן מצינו צוריקים שמנוגנים בהארוי ז"ל והו בורכמים כלפי פניט, ובגון הדיח מצאנן ז"ע (ובמ"ש באוצר הווים אותן מ"ז). 41. למנגה טפוד הרווחה הגדול שקשר היוריד נשארת צמודה ואזרקה לבית בית שעת, ובזורי חיות ושלום סק"א שנראה בעליל שמשום וזה הסמין המשוע' ב' הלוות אלו ייחר בסע' ב' ביה לרמז על דבריו בב"י שזעניבה והזכיר מהזה לנץ חוץ, כי בשושין הcliffe כלפי פנים נראה בחוש שע"י שמרשיין הרצועה ביד להדרך, בקהלות נתק היזר כמנוג ספרד, וככפי שציין גם ביהיל בהמשך דבריו, ובערורה"ש (סע' י') אכן ממליץ עקב בר לנוגן כמנוג ספרד, ומайдך למנגה אשכנז איזוותא לא שקשר ההידוק הוא ג"כ לנגד וסמור ללב (וביפוי שצין זאת ברכבי משה) ואכן יש לעשות עניבה קטנה וקצרה (כדי מקום להשליל שם הרצועה), ובמ"ש במושב' סק"ח, משא"כ למנגה ספרד שהעניבה וההיוריד לאחר ההפלה לנץ חוץ אין אפשר להרוויח את העניבה (וזכר היידוש מובה בשורית וישראל סי' ד' בשם ג' ואשנוג לעשות בפל העניבה והגב בירור עד שהקיפה את כל זרעו ונמען מקום היוריד סמוך לחבר היוריד

רמא	השובות	הלוות הפלין	סימן ג' - הלוות הפלין	פסקין
-----	--------	-------------	-----------------------	-------

השתה (שלענין טבילה ונטילת ידים קיימ"ל שמעיקר הדין אינו חיצאה) לענין תפלין הוי חיצאה, משום שדין תפלין דין בגדי כהונת שילפינן שצורך להיות על⁴³ בשרו ממש, ובכישיש איזה דבר המפסיק אפילו אין בגדר דין חיצאה. מכל מקום אין התפלין מונחים על בשרו ממש. ויש⁴⁴ ליזהר גם ממני חיצאה שהמה ימין במנינו, אע"פ שלשא רגני חיצאה אמרו הכל דין במנינו אין חוץ, וכן יש⁴⁵ ליזהר מדברים חוצאים אפילו עשויים לנו אע"פ שלשא רגני חיצאה אמרו הכל דין לאנוינו אין חוץ.

ולכן יש⁴⁶ ליזהר שלא יהיה בשערותיו במקום הנחת התפלין כינוס (וכל⁴⁷ שכן כינה מטה, שהוריך להקפיד על דומזאתה) ולא אבק ועפר וכיוצא בהז, ואפילו מדברים העשוים⁴⁸ לנוי או לדיח טוב כגון אבקת פודורה וכדורו, ולא כיון⁴⁹ או זעה⁵⁰ במירה גדושה (אבל מעת⁵¹ ראש). ואיפלו חיצאה כל זהו (מ"ב סק"ד). יש יותר ליזהר ברוחצת הראש שלא⁵² ישארו

ובאחרונים להדריא קפידה לאחד מהמנהגים הנ"ל, וגם השו"ע והרמ"א הטעלו מהוראה מפורשת בוה, הגם שהוכירוהו בבי' ודרכי משה ובאמור, ולכן הנוהג לכורוך הרצונות לצד חוץ שנודמן לו ללבוש תפלין של הנוהג לכורוך לצד פנים, וכן להטך, אל יהפוך את התפלין (שהמעברתא תהיה לצד היד והקיצאה לצר הכתף) כדי שיוכל לכמיהן במנתו, כי יצא שכורו בהפסדו, שלא תהיה היורט מונחת נגד הלב, שהוא לעיכובא (וכניל' אותן ה'). אלא יניח כפי איך שעשויים התפלין, ואע"פ שאין מנגנו בן אין בוה קפידה. סעי ג', שו"ע: המנגה הנכון וכו'. עיין לעיל אות ב'.

דברים החוצאים בין התפלין לבשרו ת. סעי ד', שו"ע: לא יהיה דבר חוץ בין התפלין לבשר לא שנו של יד לא שנו של מאלא, רידוע דקשיית תפלין דמייא לבטיבה, רכיבב וקשרתם וככבותם, וגט כתיבתו שלנו מימי לשמאלא, וכבר דיברו מזה בתשובות מהרייל הובא בתו"ט מס' טוכה"ע⁵³. 42. ברכ"י סק"א, הו"ד לשמאלא, וכבר דיברו מזה בתשובות מהרייל הובא בתו"ט מס' טוכה"ע⁵⁴. מאסף לכל בשערת טקיה, ש"ת טוב טעם ודעתי קמא סי' ז' ג', נימוקי או"ח סק"א, מאסף בכל המחנות סקבי, כה"ח טקטי". 45. אבל הפסיק אויר אותו הפטק אם התפלין יושבים על מקומות בהזג רמנעלם לא שמענו שייעשו התיתוואר שבירא ושבד בשיופיע כדי שייתוישב על הבשר ממש, ואדרבה אם יעשה כן יש חשש אורות הריבוע - אשר אברחות בוטשאש (אבל אהין פשות שאטור שעיהה שוט חיצאה בין הקיצאה לבשרו אפילו במקומות האויר), ועי' אותן חיים ושלום סק"ה, תħalid סק"ב. 44. ש"ת אבנין נור סי' ז'יד, מאסף לכל המחנות סקבי. 46. במתואר במשניב סק"ד. 47. שם בשם מגיא סק"ה, והוא חיצאה אפילו לעה המקלה ולהלן, אבל קששים אינם חיצאה, ריבתו ריבתו (בן טבע הארץ), אבל אם הם מרובים ונירבים יש ליזהר, עיין תפלה למשה פיקב אות ב'. 48. כה"ח סק"ה בשם קשור נדל להחד"א סי' ג'. 49. ש"ת סק"ה בשם ברכ"י ריש סי' ז' וה עפ"י הגמ"י (פ"ב מהל' עבדת יהוב' ה"ב) שבchan הגדויל היה מכווג לאחר טבילתו כדי שלא יהיה הפטק ע"י המים בין גודיו לבשרו, והו"ד להלכה באורחות חיים סק"ג בשם ברך שלמה בשלוחן מלכים על קישוע סי' ז' ואთ העלה זעה אפילו הרובה ליתן בה. 50. עוד יוסף חי וירא אותן י"ט, ועי' ש"ש שם. אחרי שהנחי תפלין לאחר שנטה מג' בעלוניות לד"ה אין בו חשש. 52. ש"ת תורה לשם סי' י"ב, ועי' שיש אדם אשר שורשי שעוזאו חלשים ונושרים תמיד שערות יעירות במסרק בכל יום או יגלח שערו תמיד, ובודיעבד את המה מועלם ואינט נברים כי' בלועים בתרוק השערות הוא פון ואין חוץ (ובכשיטת תħalid סק"ה).

נד הלב, אך לא מצאנו לו חבר בשום ספרי דפוסקים והמנהגים), ולמנוג אשכנו מעלה נוספת שספקות שמקיימות כל פנות שאתמה פונה לימיין, כיוון שהברכות נעשות ממש מאלבום דברהם בפי' ויעש אברחות), אמונת בליקוטי מהרייח (סדר מצות תזיליק) כתוב "עלבנ" אין חשש שהברכות (ונסה ספרד) הם מימיין לשמאלא, רידוע דקשיית תפלין דמייא לבטיבה, רכיבב וקשרתם וככבותם, וגט כתיבתו שלנו מימי לשמאלא, וכבר דיברו מזה בתשובות מהרייל הובא בתו"ט מס' טוכה"ע⁵³. 42. ברכ"י סק"א, הו"ד לשמאלא, וכבר דיברו מזה בתשובות מהרייל הובא בתו"ט מס' טוכה"ע⁵⁴. מאסף לכל בשערת טקיה, ש"ת טוב טעם ודעתי קמא סי' ז' ג', נימוקי או"ח סק"א, מאסף בכל המחנות סקבי, כה"ח טקטי". 45. אבל הפסיק אויר אותו הפטק אם התפלין יושבים על מקומות בהזג רמנעלם לא שמענו שייעשו התיתוואר שבירא ושבד בשיופיע כדי שייתוישב על הבשר ממש, ואדרבה אם יעשה כן יש חשש אורות הריבוע - אשר אברחות בוטשאש (אבל אהין פשות שאטור שעיהה שוט חיצאה בין הקיצאה לבשרו אפילו במקומות האויר), ועי' אותן חיים ושלום סק"ה, תħalid סק"ב. 44. ש"ת אבנין נור סי' ז'יד, מאסף לכל המחנות סקבי. 46. במתואר במשניב סק"ד. 47. שם בשם מגיא סק"ה, והוא חיצאה אפילו לעה המקלה ולהלן, אבל קששים אינם חיצאה, ריבתו ריבתו (בן טבע הארץ), אבל אם הם מרובים ונירבים יש ליזהר, עיין תפלה למשה פיקב אות ב'. 48. כה"ח סק"ה בשם קשור נדל להחד"א סי' ג'. 49. ש"ת סק"ה בשם ברכ"י ריש סי' ז' וה עפ"י הגמ"י (פ"ב מהל' עבדת יהוב' ה"ב) שבchan הגדויל היה מכווג לאחר טבילתו כדי שלא יהיה הפטק ע"י המים בין גודיו לבשרו, והו"ד להלכה באורחות חיים סק"ג בשם ברך שלמה בשלוחן מלכים על קישוע סי' ז' ואת העלה זעה אפילו הרובה ליתן בה. 50. עוד יוסף חי וירא אותן י"ט, ועי' ש"ש שם. אחרי שהנחי תפלין לאחר שנטה מג' בעלוניות לד"ה אין בו חשש. 52. ש"ת תורה לשם סי' י"ב, ועי' שיש אדם אשר שורשי שעוזאו חלשים ונושרים תמיד שערות יעירות במסרק בכל יום או יגלח שערו תמיד, ובודיעבד את המה מועלם ואינט נברים כי' בלועים בתרוק השערות הוא פון ואין חוץ (ובכשיטת תħalid סק"ה).